

PM 2005 RVIII (Dnr 309-4882/2004)

Skärpta regler för djurhållning

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Som svar på hemställan från Liljeholmens stadsdelsnämnd översänds denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade i november 2004 att ”hemställa hos kommunstyrelsen om att staden hemställer hos berörda myndigheter om en lösning så att landets 4H-gårdar och parklekar med djur även fortsättningsvis kan finnas kvar”. Nämnden befarar att landets 4H-gårdar och parklekar med djur kommer att få svårt att klara av kostnaderna för tillstånd och för eventuella ombyggnader av gårdarna.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Stadsledningskontoret har förståelse för Liljeholmens stadsdelsnämnds oro för att dessa verksamheter kommer att få svårt att uppfylla de nya kraven som ställs för offentlig förevisning av djur. Kontoret kan dock efter kontakter med miljöförvaltningen och länsstyrelsen konstatera att nämndens bedömning till viss del bygger på felaktiga uppgifter och att farhågorna torde vara något överdrivna.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att problemet är enkelt att lösa genom att stänga stallarna för allmänheten och bara visa djuren offentligt utomhus. Detta förekommer redan på ett flertal parklekar och 4H-gårdar. Några större kostnader för ombyggnad är därför inte aktuellt.

Mina synpunkter

De 4H-gårdar som finns i Stockholm är både välbesökta och omtyckta och fyller en viktig funktion för framför allt barn. Liljeholmens stadsdelsnämnd har uppmärksammat ett problem som måste tas på allvar. 4H-gårdar, parklekar och liknande anläggningar med djur ska enligt djurskyddsförordningen ansöka om tillstånd hos länsstyrelsen för offentlig förevisning av djur. I Stockholms stad saknar dessa gårdar tillstånd. Djurskyddsmyndighetens föreskrifter för offentlig förevisning av djur ändrades i februari 2004 med utökade utrymmeskrav inomhus och utomhus för de domesticerade djuren såsom hästar, kor och höns. De ändrade föreskrifterna berör Stockholms 4H-gårdar och parklekar.

De nya utrymmeskraven som gäller stallutrymmen gäller då djuren ska visas offentligt inomhus. Om stallarna inte uppfyller dessa utrymmeskrav går det att uppfylla önskemålen om att visa djuren genom att stänga stallarna för allmänheten och bara visa

djuren offentligt utomhus. Det här förekommer redan på ett antal 4H-gårdar och jag tycker att det är en bra lösning. I och med detta går det att kombinera djurens behov av utrymme med människors behov av kontakt med djuren vid dessa anläggningar som de är utformade idag och några större kostnader för ombyggnad blir inte aktuellt.

I den mån nya 4H-anläggningar byggs bör de konstrueras så att djur även kan förevisas inomhus.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta följande

Som svar på hemställan från Liljeholmens stadsdelsnämnd översänds denna promemoria.

Stockholm den 7 april 2005

VIVIANN GUNNARSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Sten Nordin* (båda m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

De verksamheter som berörs av Liljeholmens stadsdelsnämnds framställan är småskaliga och syftar till att ge stadens ungdomar möjlighet att alls umgås med djur. Vi förutsätter att det går att lösa de problem med tillstånd som uppkommit på sätt som framgår av ärendet. Det är oacceptabelt om reglerna får till konsekvens att verksamheten försvinner på grund av alltför rigida krav.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Kristina Alvendal* (alla m), *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Liljeholmens stadsdelsnämnd har hemställt hos kommunstyrelsen om att staden hemställer hos berörda myndigheter om en lösning så att landets 4H-gårdar och parklekar med djur även fortsättningsvis kan finnas kvar”. Nämnden befarar att landets 4H-gårdar och parklekar med djur kommer att få svårt att klara av kostnaderna för tillstånd och för eventuella ombyggnader av gårdarna.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 januari 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

4H-gårdar och parklekar med djur och liknande anläggningar ska enligt 37§ djurskyddsförordningen ansöka om tillstånd från länsstyrelsen för offentlig förevisning av djur. 4H-gårdar och parklekar med djur i Stockholms stad saknar tillstånd för sin verksamhet och detta har kommit att uppmärksammas den senaste tiden.

Djurskyddsmyndighetens föreskrifter för offentlig förevisning av djur ändrades i februari 2004 med utökade utrymmeskrav inomhus och utomhus för de så kallade domesticerade djurslagen, som exempelvis hästar, kor och höns. De ändrade föreskrifterna berör således 4H-gårdar och parklekar.

Ärendet

Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade i november 2004 att ”hemställa hos kommunstyrelsen om att staden hemställer hos berörda myndigheter om en lösning så att landets 4H-gårdar och parklekar med djur även fortsättningsvis kan finnas kvar”. Nämnden befarar att landets 4H-gårdar och parklekar med djur kommer att få svårt att klara av kostnaderna för tillstånd och för eventuella ombyggnader av gårdarna.

Stadsledningskontorets synpunkter

Verksamheterna vid 4H-gårdar och parklekar med djur är otvivelaktigt mycket uppskattade av stockholmarna. Stadsledningskontoret har således förståelse för Liljeholmens stadsdelsnämnds oro för att dessa verksamheter kommer att få svårt att uppfylla de nya kraven som ställs för offentlig förevisning av djur. Kontoret kan dock efter kontakter med miljöförvaltningen och länsstyrelsen konstatera att nämndens bedömning till viss del bygger på felaktiga uppgifter och att farhågorna torde vara något överdrivna.

För det första kan stadsledningskontoret konstatera att det inte har prövats om 4H-gårdar och parklekar med djur i Stockholm uppfyller de krav som ställs för offentlig förevisning av djur enligt gällande djurskyddslagstiftning, eftersom de än så länge inte ansökt om tillstånd för verksamheten. Kraven på utrymmen för domesticerade djur skärptes visserligen under 2004, men miljöförvaltningens bedömning är att 4H-gårdar och parklekar med djur inom stadens gränser i huvudsak skulle klara de nya utrymmeskraven, eventuellt med vissa justeringar av bland annat allmänhetens tillträde inomhus och antalet djur. Det torde därmed gå att kombinera djurens behov av utrymme med människors behov av kontakt med djuren vid dessa anläggningar.

För det andra bör det framhållas att stadsdelsnämndens uppgift om att ett tillstånd för verksamheten skulle kunna kosta upp till 25 000 per år är överdriven. Kostnaden för tillstånd är enligt länsstyrelsen en engångsavgift och det skulle dessutom handla om en avsevärt mindre summa för den typen av verksamhet som 4H-gårdar och parklekar bedriver.

Stadsledningskontoret ställer sig sammanfattningsvis tveksamt till att staden ska verka för en förändring av gällande regelverk innan det finns ordentlig kunskap om huruvida de aktuella anläggningarna uppfyller ställda krav eller inte. Det är dock viktigt att staden bevakar utvecklingen inom området för att kunna initiera åtgärder om det i framtiden skulle visa sig att Liljeholmens stadsdelsnämnds farhågor är befogade.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 15 februari 2005 att överlämna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Reservation anfördes av *Magnus Hellström m.fl. (m)* enligt följande.

Nämnden beslutar att tillstyrka hemställan från Liljeholmens stadsdelsnämnd, avslå förvaltningens förslag till beslut samt därutöver anför följande.

Sverige har en lång historia av en sund djurhållning där djurens välbefinnande alltid har värnats. Det svenska jordbruket har varit föregångare på många områden när det gäller en sund och hänsynsfull djurhållning, något som också framhålls i marknadsföring och reklam. De svenska konsumenterna verkar efterfråga produkter som framställs på etiskt försvarbart sätt.

Vi anser att det är av största vikt att djurhållning sker på ett moraliskt försvarbart sätt. Det är oerhört viktigt att djuren ges ökade möjligheter att bete sig naturligt. Samtidigt måste uppenbart orimliga krav på verksamheter stävas.

De verksamheter som berörs av Liljeholmens stadsdelsnämnds framställan är småskaliga och syftar till att ge stadens barn och ungdomar möjlighet att överhuvudtaget umgås med djur. Konsekvenserna av de skärpta reglerna är att denna möjlighet riskerar att försvinna på grund av nya och rigida krav som ställs på verksamheten.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 31 januari 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Enligt Djurskyddsmyndighetens föreskrifter om djurhållning i djurparker m.m. (DFS 2004:19) ska djurpark eller liknande anläggning för offentlig förevisning av djur i minst sju dagar per år vara godkända av Länsstyrelsen. Till liknande anläggningar räknas bland annat parklekar med djurhållning och 4H-gårdar då dessa verksamheter har visning av sina djur för allmänheten.

De föreskrifter som gäller för anläggningar med offentlig förevisning av djur baseras på att djur på en sådan typ av anläggning utsätts för större stress än andra djur eftersom dessa djur hålls för att besökare ska kunna titta på och i fallet med parklekar och 4H-gårdar även klappa på och umgås med djuren. Utrymmet som varje djur ska ha tillgång till enligt föreskrifterna är baserade på att djuret ska ha en möjlighet att gå undan och därigenom kunna minska stressen.

Tidigare har inte några krav på utrymme för de domesticerade djurslagen funnits i föreskriften men den 15 februari 2004 infördes en ändring och det finns numera utrymmeskrav inomhus med och utan visning samt krav på storlek på hagarna även för dessa djur. Denna ändring berör bland annat parklekar med djurhållning och 4H-gårdar då dessa i regel endast har domesticerade djur såsom till exempel hästar, kor, får, höns och kaniner.

Liljeholmens stadsdelsnämnd har i sammanträdesprotokollet från den 25 november 2004 uttryckt en oro över att de nya föreskrifterna kan tvinga Stockholms parklekar med djurhållning och 4H-gårdar att upphöra med sina verksamheter. De farhågor som uttrycks är att parklekarna och 4H-gårdarna inte kommer att klara av kostnaderna för ombyggnad av lokaler för att följa utrymmeskraven samt kostnaden för Länsstyrelsens godkännande. Liljeholmens stadsdelsnämnd har därför hemställt hos kommunstyrelsen om att staden ska hemställa hos berörda myndigheter om en lösning så att landets 4H-gårdar och parklekar med djurhållning även fortsättningsvis kan finnas kvar. Utgångspunkten i hemställan har varit att människans behov av djurkontakt även fortsättningsvis ska kunna tillgodoses.

Förvaltningens synpunkter

Angående de farhågor som anges i remissen har förvaltningen följande synpunkter. De nya utrymmeskrav som gäller stallutrymmen gäller i de fall djuren ska visas offentligt inomhus. Om stallarna inte uppfyller dessa utrymmeskrav är detta enkelt att lösa genom att stänga stallarna för allmänheten och bara visa djuren offentligt utomhus. Detta förekommer redan på ett flertal parklekar och 4H-gårdar. Några större kostnader för ombyggnad är därför inte aktuellt. Gällande avgiften för ett godkännande är detta en engångsavgift som Länsstyrelsen tar ut. Den årliga tillsynsavgiften som Miljö- och hälsoskyddsnämnden tar ut påverkas inte av ändringen av föreskriften. För närvarande är Miljö- och hälsoskyddsnämndens avgift 1600-3200 kronor per år.

Det problem som Miljöförvaltningen ser kan uppstå för vissa parklekar eller 4H-gårdar är att kraven som finns på storleken på hagarna inte kan uppfyllas för de djurslag de håller för närvarande. Detta behöver dock inte innebära att verksamheterna måste läggas ned utan kan lösas genom en reducering av antalet djur eller genom att utesluta vissa djurslag som kräver stora ytor, t.ex. häst. Om detta blir ett problem beror också mycket på om staden är villig att hjälpa till genom att erbjuda parklekarna och 4H-gårdarna mer mark där det är möjligt.

Miljöförvaltningen har genom regelbunden tillsyn av Stockholms parklekar och 4H-gårdar en kunskap om hur dessa anläggningar ser ut idag. Baserat på den kunskapen ser Miljöförvaltningen inte att det är en risk att parklekarna och 4H-gårdarna generellt sett måste lägga ned sin verksamhet utan bedömer att det finns en möjlighet för anläggningarna att klara av de krav som de nya föreskrifterna medför. Att upphöra med offentlig förevisning inomhus, att sänka djurantalet eller att utvidga tillgänglig yta för utevistelse kan vara någon eller några faktorer som är tillräckliga för att tillmötesgå både djurens behov av utrymme och människans behov av tillgång till djurkontakt. Vid Länsstyrelsens godkännandeprövning av den enskilda anläggningen klarläggs om någon av de nämnda faktorerna kan bli aktuella vid det specifika objektet.

Miljöförvaltningen anser med hänsyn till det som angetts ovan att staden inte bör hemställa hos berörda myndigheter om en förändring av föreskrifterna. Miljöförvaltningen anser att nuvarande föreskrift är väl motiverad ur djurskyddssynpunkt och ser ingen anledning till att Stockholm ska ha ett sämre djurskydd än övriga landet. Om enskilda anläggningar inte klarar kraven finns möjligheten att i det enskilda fallet söka dispens hos Djurskyddsmyndigheten.